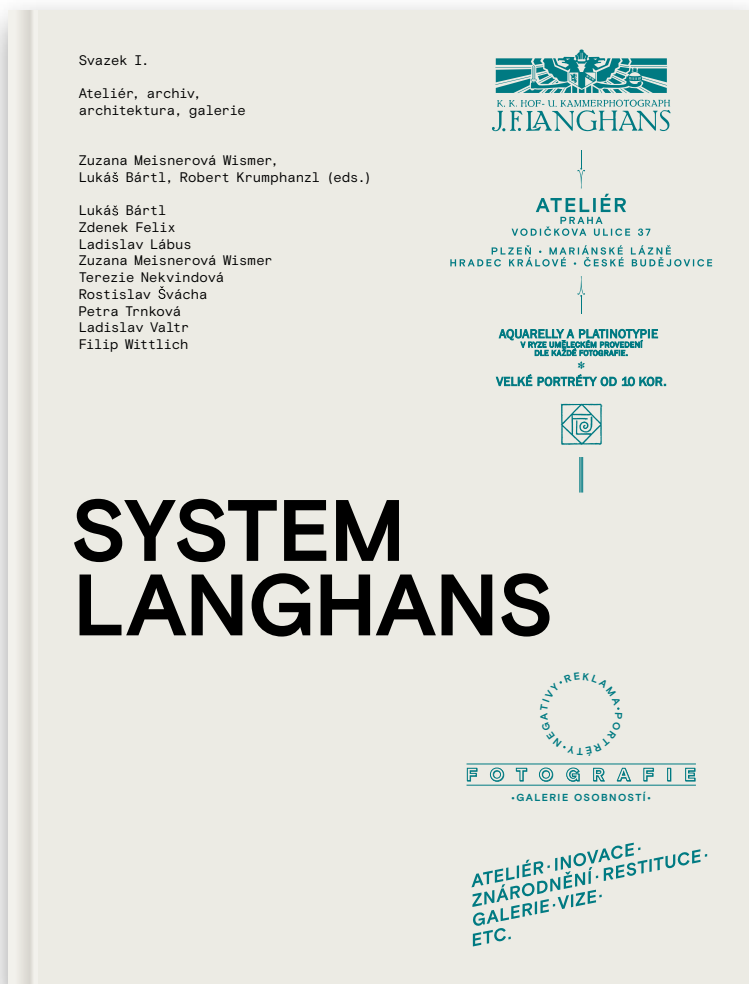

První svazek publikace se věnuje fotografické historii ateliéru od roku 1876 i novému životu domu po navrácení původním majitelům v devadesátých letech minulého století – jeho rekonstrukci, restaurování a digitalizaci archivu i výstavnímu programu galerie, která v něm v letech 2003–2011 působila.

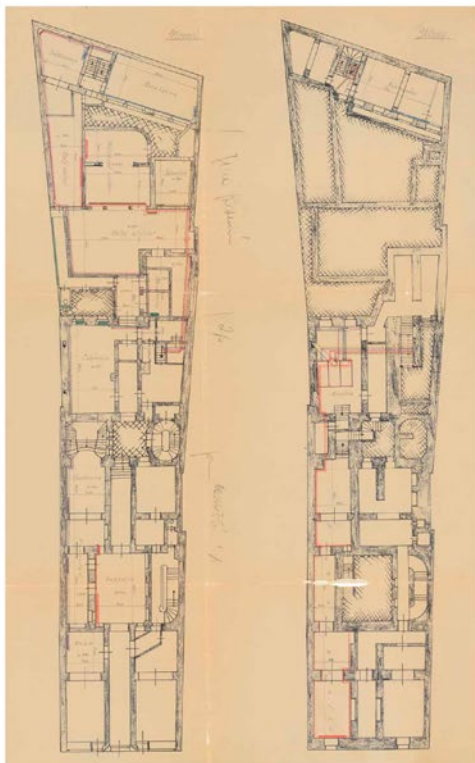

158

158

159

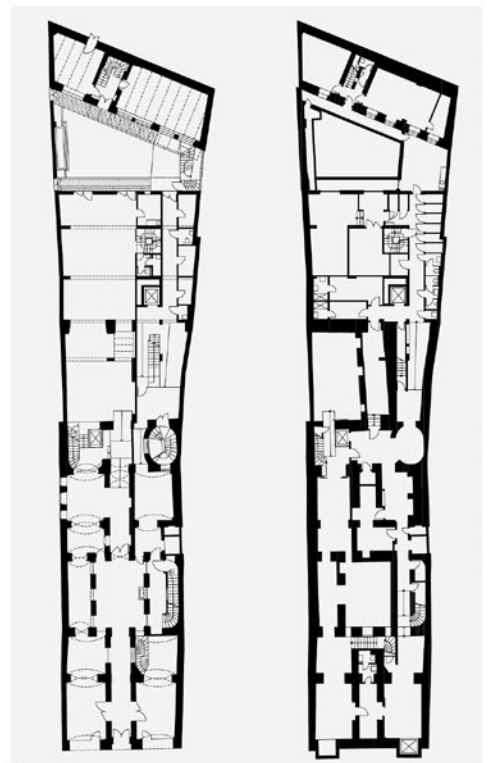
228 Pláňový projekt
kvalitní a autoritativní
prováděcí firmy Langhans,
1977

218

104

228 Pláňový projekt (číslo)
a autoritativní projekt
architekta Ladislava
Libové a jeho týmu, 1990

219

Stavba: 1977-1978, 1990
Projekt: 1977, 1990
Architekt: Langhans
Ladislav Libové

105

Lábus v Langhansu –
Langhans v Lábusovi –
Humanismus v Empatismu'

V mládí jsem poměrně naslouchal beatníkům i jejich mládežnickým znejímým poučkám „nevěřte nikomu, komu je přes třicet! Když jsem se se Zuzanou Meisnerovou setkal, bylo jí čtyřicet a mně o půl let více. Z pohledu mládežníka na první pohled nadřvýchodná konstelace.

Ovč. Začínám záměrně od počátku, tedy od O, nikoli od bodu I. Zároveň iniciálních podmínek pramenících ze setkání s někým blízkým nemá nulový význam. Neplatí zde, že O od O pojde. Naopak O je bodem zrodu. Když se narodím, není nám I rok, ale začínáme od O. Vše začíná od O, naše životy i sny a také plány na jejich uskutečnění. O sama o sobě nic neznamená, nemá vlastní hodnotu a význam, přmo od ní se však vše počítá – počíná a odvíjí. Bez náhodných „blížích setkání“ různých druhů, mezi rekonstruovanými a jejich objekty i investory a jejich architekty či portrétními i dokumentárními fotografy nebo režiséry a milovníky fotografií, dokumentů i aparátů je tvořících, by neexistovala Galerie Langhans ani Nadace Langhans a nakonec ani rekonstrukce domu Langhans, ve kterém sídlí nebo sídlily. Což by bylo škoda také pro Fotoškoda a tak i pro všechny přátele fotografie i fotografování a fotografické techniky. Za to patří dík především Zuzaně Meisnerové Wisarové a jejím blízkým, kteří jí pomáhali při přípravě a realizaci snu obnovit a navázat na tradici i význam Ateliéru Langhans a domu, ve kterém sídlil.

Kdo jde vytvářet, s naději a vírou za vidinou svých snů, s úmyslem je zhmotnit, postupně je transformovat do reality sledovanými z nich vzrostlými záměry, po cestě provázené cíleným přemýšlením a přemýšlením i prací a také osudovými náhodami, jakákoliv podmínky pro „blížká setkání“ s těmi, co s nimi mohou pomoci realizovat. Je otázka, zda je potom nemístné mluvit o „náhodných setkáních“ s architekty „cizími“ vybranými k realizaci snu. Když jde ve skutečnosti především o sen zničit, ze kterého se vše počíná i odvíjí, a architekti jen pomáhají střípný obsah snu po probuzení sestavovat do zadání i do „realizačního projektu snu“, jeho finální vystavěné podoby.

Pokud je projekt formován vzájemnou spoluprací architekta na interakční úrovni stavebníka po realizaci svého snu, jak tomu bylo u Langhansu, evidentně se to projevuje. Ve všech fázích projektu i výstavby, jako v tomto případě, od počátečního blokování o obsahu i formě, přes občasné mikrospolky při zvládnutí oměrné práce, přerušované

nutností vybrat zákruty nastavených překážek a serpentinů na cestě k cíli, nebo naopak projevy somnambulismu při noční tvorbě harmonogramů výstavby, až po finální probuzení uprostřed zkolaudovaného a zprovozněného domu.

Projekt Langhans byl klíčovým momentem vývoje našeho ateliéru i mého osobního formování tvůrčího přístupu k architektonickému navrhování. Nepochybně se zde, po čtvrtstoletí od počátku projektu, příliš věnoval architektonickým záměrům rekonstrukce. K tomu je lepší využít bezprostřední dobové citace. Kromě kritické, s odstupem času zpětné reflektování i v obecně rovné pojaté rekapitulaci a zhodnocení našeho přístupu a metody chci připomenout také význam nálezu negativů při provádění stavebních průzkumů, a hlavně roli kombinace usilovné práce, podněcované nejen naději a vírou ve zhmotnění vidiny snu, ale občas gradované i náhodou a štěstím.

To vše pramenící ze společného úsilí restituenty a architekta na dosáhní sledovaných výsledků při oživení historické substance domu i zviditelnění současných hodnot a nově vložených prvků i celých nových objektů a částí stavby. Paradox obažný v těchto zadáních, spojující v potřebě oživit stavbu i její historii, a přitom neeliminovat původ stávajícího a zároveň hledat platformu i formu pro adice stavby, umožňující její rozvoj i reflexi současnosti, je pro architekta téměř neřešitelný úkol, hodný „chytře hořkému“. Změšl nejen na vidomostech, zkušenostech i schopnostech architektů, včetně schopnosti empatie vůči místu, stavbě i stavebníkovi, ale kromě toho má podstatný vliv i samotná metoda přístupu k zadání i vlastní práci.

V Přitrounivá jsem kdysi světybnost a komplikovanost zadání rekonstrukce a mladitvy i přiláštvy domu Langhans k urbanistické disciplíně. Stávající „soudom“ na nás svou složitostí působilo při prvním shledání a ohledávání substance stavby jako místo, a ne jako jeden dům. [124] [125] Šlo skutečně o několik domů fixovaných za sebou na úzkém a hlubokém pozemku, vymezeném středověkou parcelací Nového Města. Každý ze svou vlastní historií a specifickou atmosférou, která je prolnula stmelujícím prvkem – otevřeností plešotným zrněním, vyvolaným potřebou rozvíjející se provozu fotografického ateliéru na omezeném pozemku, projevující se na každém kroku a perli stavby světybným způsobem. Takže vlastní rejta o spojovací čaritel, ale o katalýzátory výsledného působení a reflexe

1 Návraty esaje odkazuje k známému magnumovému fotojournalistovi Filipu Votavě, který v roce 1984...

2 Text je dlejší hrozdkou na rekonstrukci domu Na Smolacích. Marie Fialová – Sociální škola. Lábus ve věnování. Miroslava ve funkcionářstvu. Strana IV, 1987, a. 4, s. 46-51. Na něj jsem ruogavě odbovil a následně šel do v Lábusovi a Humanismus v náleželaru Lábusov, s. 50.

124 Dům Langhans (v Javé části fotografie) před rekonstrukcí, pohled ze sboru do Vodičkovy ulice, 1995 (montáž fotografie.)

125 Dům Langhans před rekonstrukcí, budova sociální škola, pohled ze sboru do Františkánské zahrady, 1996 (montáž fotografie.)

Foto: Filip Votava / Lábus v Langhansu – Langhans v Lábusovi – Humanismus v Empatismu' Ladislav Lábus

RESTAUROVÁNÍ

Z hlediska dějin umění je výsledným artefaktem práce fotografa pozitiv. Negativ je chápán „pouze“ jako nutný mezzotip, jako technologický prvek, podobně jako například tisková matrice v případě grafických listů. I to je důvod, proč nebyly v České republice s restaurováním a konzervováním skleněných negativů prakticky žádné zkušenosti. Práce na nalezení archivu negativů Ateliéru Langhans tak byly v domácím prostředí v mnoha ohledech průkopnické.

Dokumentární fotografie ukazují čistěti skleněných negativů a přiložených papírových „kosílek“, dále náročné restaurování roztříbeného skleněného negativu. Silně poškozené negativy se restaurovaly následujícími postupy:

– odchlípnutá, poškozená emulze – vytvoření tzv. jednoduchého sendviče (sklo se přiloží pouze ze strany emulze);

– roztříbené sklo, případně i poškozená emulze – tzv. dvojitý sendvič (skleněný negativ se vloží mezi dvě skla);

– deska roztříbená na několik kusů – vylézání papírové paspaly podle tvaru jednotlivých stěpů tak, aby se nedotýkaly navzájem.

ARCHIVAČNÍ PROGRAM

Záznamy z restaurování a údaje o jednotlivých negativních jsou evidovány v archivačním programu, který pro potřeby archivu Langhans vytvořili v roce 2004 Max Rohr (nar. 1968, Curych), programátor, vydavatel knih a varhaník. Tento speciální program pracuje pomocí identifikačního klíče, tzv. signatury – například KO2_BRA004_01. Signatura ve formě KO2_BRA004_01 poskytuje informaci, že jde o skleněnou desku s průběžným číslem 1, které se nachází v krabici původně popsané jako Kat. II, Brabec, č. 4. Stejně je nastaven elektronický soubor s obrázkem (KO2_BRA004_01.jpg) v jiných formátech jen s odlišnou příponou po tečce), uložený na pevném disku v adresáři ARCHIV, podadresáři KO2 a pod-podadresáři KO2_BRA004. Signatura je vhodná pro databázi i pro soubor, kde jde místo a umožňuje rychlý přístup ke všem zapsaným údajům (jméno, číslo originální krabice, datum vzniku snímku, staré číslo na negativu, formát a stav negativu, zápis referenční identifikace osobnosti, restaurační zásah, nové uložení, nové naskenované negativy).

Jde o jednotný systém, který je srozumitelným, nepostupadatelem a spolehlivým průvodcem archivem s jeho téměř deseti tisíci negativy a který se stal základem i pro vytvoření Archivačního administrativního programu AAP. Tento program vychází z (počte) databáze (Access-DB), která obsahuje veškeré dosud významné údaje o registrovaných fotografických negativních. Každá z více než 9000 datových vět je propojena s příslušným referenčním obrázkem, který se zobrazuje společně s datovými poli. Data jsou uspořádána v adresářovém stromu, který odpovídá původní struktuře archivu (kategorie – krabice – skleněné desky). [28]

MY

máme tradici
představujeme kvalitu
otevíráme se nápadům
otevíráme dveře návštěvníkům
máme energii
věříme v sílu tohoto místa
ctíme minulost
zachráníme Langhansův archiv
vytvoříme Tváře doby
vyvíjíme se
žijeme v současnosti
investujeme do budoucnosti
poskytneme prostor profesionálním fotografům
bez peněz se neobejdeme
hledáme partnery
jme středoevropské
jme nežádají
obdivujeme pionýrského ducha Jana Langhansa

NAŠE TÉMA
Člověk v současné i historické fotografii

USILUJEME

být místem umění, setkání a výměny názorů,
mostem mezi Východem a Západem,
zprostředkovatelem tradice a inovace,
kontinuity a diskontinuity.

NAŠE MOTIVACE

genius loci, pionýrský duch zakladatele
J. F. Langhansa, sociálně-kulturní odkaz
„Ateliéru Langhans“ (1880-1948)

KDE NÁS NAJDETE

V srdci Prahy.

NAŠIM ZÁZEMÍM

Jsou autentické prostory bývalého ateliéru
Langhans. Dům Langhans byl zrekonstruován
architektem L. Lábusem (2002).
Vznikl komplex, který je nejen archívem dějin
fotografie, ale i architektonickým příspěvkem
k výrazu města.

NABÍZÍME

fotografické výstavy, prostory s atmosférou
a výhledem do zahrady, knižní ber „Panny
Marie Smělné“ a publikacemi ze světa pro
potěchu náročného pozorovatele, nejmenší
galerii kavárny v Praze.

NA KOHO SE ZAMĚŘUJEME

na publikum s kulturními zájmy
na profesionální fotografy a fotografy
na všechny přítele fotografie
na lidi otevřených srdcí a myšlenek

NAŠ PROGRAM

„TVÁŘE DOBY“:

vlastní projekt Nadace Langhans Praha, volně
pokračování Galerie osobnosti, Fotografiky
a fotografické výstavy portréty pozoruhodných
současných. Vznikající kolekce zachytí nejen
významné osobnosti, ale i proměny umělecké
fotografické tvorby.

„LANGHANS PRESENTS“:

zahraníční fotografické instituce, muzea a galerie,
představují své sbírky, autory a sebe samy.

„FOTOIMPULS“:

Carte Blanche, platforma a výzva pro kurátorky
a kurátory fotografií.

„GALERIE OSOBNOSTÍ“:

Výstava, publikace, studium archivu Langhans
Galerie zpracuje a zpřístupní nalezený archiv
Ateliéru Langhans.

JSME

Nekomerční instituce (Nadace Langhans
Galerie, založená 2003), která vznikla z odkazu
rodiny Langhans-Meisnerů.

JAK JE NADACE FINANCOVÁNA

Dotována základním kapitálem, počítá
v dohledné době s finančními příspěvky státu
a podporou sponzorů.

AKTUÁLNÍ STAV

Nadace zahájila realizaci programu 2003/2004
pomocí jednorázového financování.
Pracovní projektová rada vypracovala koncept
prvních výstav.

BUDOUCNOST

Iniciátoři věří, že zrealizovanými projekty získají
potřebnou důvěru a zájem dalších partnerů.
Núze s jejich pomocí může být zajištěna
dlouhodobá kontinuita provozu galerie.

CO NÁS ODLIŠUJE

Soum neobyčejných předpokladů: tradice,
poloha a význam místa z hlediska historie
fotografie – a v neposlední řadě osudové
nálezy z Archivu Langhans, který byl pokladěn
za ztracený. Nejsme pouze jednou z dalších
galerií, jsme víc než galerie.

VĚŘÍME

v budoucnost, která má kořeny v minulosti.
Věříme v nepomíjivost pionýrského ducha, který
zde působil. Okřídluje nás. Jsme rozhodnuti
pokračovat v naplnění jeho odkazu.

SPOLEČNÉ S VÁMI
SE ČITĚDOSTIVÝ PROJEKT PODÁŘÍ.

338 339 „Verstättová dírkový“

338
339

340 „Verstättová dírkový“, 2008. Vstup na poštovní galerii architektů Ledeburův Labe.

Snad ještě radikálnější, než tomu bylo v případě Marthy Rosler, vyznělo v českém prostředí představení konceptuální práce německého umělce Hansa-Petera Feldmanna. Výstava, kterou připravil pro Langhans kurátor Karel Císař, posunula hranice diskuse o tom, co je současná fotografie, o několik příček směrem nahoru. Podle některých příznivců „klasické fotografie“ obrázky Feldmannova díla běžně vnímání tohoto média takřka jako „na hlavu“. Až na několik raných sérií Feldmann sám nefotografoval. Jeho materiálem jsou nalezené, většinou tištěné (často též vyčíslené) reklamy a amatérské fotografie, plakáty a magaziny, se kterými pracuje jako sběratel a archivář. Základní metodou je tu reprodukce, zčásti takového obrazového materiálu, který je sám o sobě již reprodukován. Feldmann uspořádává svůj nalezený materiál do sérií a vybírá tímto jednoduchým, ale účinným způsobem „konkrétní archiv banality“. Nadto podstatně rozšiřuje spektrum vnímání věci a lidí o kategorií neomezené distribuce obrazu, což je konečnou hlavní praxí dnešního, neomezeně multiplikovateleho digitálního světa.

Část publika, zejména stoupenci „klasické“, esteticky zaměřené fotografie, reagovala na Feldmannovu expozici „neumilostí“ s rozpak. Někteří kritici vůbec nepochopili, o co ve Feldmannově práci jde. Právě tato reakce však ukázala nutnost podobných výstav a diskusí. Langhans sehrál v tomto ohledu důležitou roli iniciátora především proto, že širokým záberem programu oživil konfrontaci s mezinárodním děním v oblasti současné fotografie a přiblížil myšlenkové proudy, které na domácí půdě probíhaly nejvíce v úzkém prostředí „insiderů“ či ve specifických odborných diskusích. Výtky konceptní nejednotnosti programu, které se v tisku opětně ozývaly, nemohou měnit nic na skutečnosti, že Langhans systematicky mapoval řadu neznámých míst v oblasti informací o současné fotografii, které se nashromáždily během více než dvaceti let „normalizace“ a izolace českého umění od světového dění.

Jedná jeden zvláštní aspekt činnosti Langhansu nemohu v této vzpomínce opomenout. Velkou roli v galerijní činnosti sehrály u všech výstav profesionální kontakty s tiskem, osobní rozhovory s návštěvníky, komentované prohlídky výstav, a hlavně velkorysá veršování, během nichž se publikum mohlo setkat s vystavujícími umělci a umělkyněmi, prohlédnout si knihy a katalogy v knihovně a zažít neobvyklou atmosféru malého dvorku mezi budovami domu ve Vodčích ulici. Zvláštní pojednání by si zasloužila produkce katalogů, kterou lze i po stránce grafické úpravy srovnávat s mezinárodní úrovní uměleckých publikací. V pražském prostředí sehrál tento profesionální způsob šíření informací podnětnou roli.

Vstupníka na Langhans / 2004-2008
Zdeněk Felix

340

MIYAKO ISHIGUCHI,
PHOTOGRAPHS 1976-2005
19. 3. – 1. 6. 2008

Kurátor:
Machiel Botman
Publikace:
Myako Ishiguchi, Manfred Heiting,
Cinubia Production, Amsterdam 2008,
editoři: Myako Ishiguchi, Manfred
Heiting, autor textu: Machiel Botman,
grafická úprava: Machiel Botman.
Celkový počet návštěvníků:
2 899

I AM NOT AFRAID,
THE MARKET PHOTO WORKSHOP,
JOHANNESBURG
11. 6. – 17. 8. 2008

Vystavující:
studenti The Market Photo Workshop
Kurátor:
Christine Frisinghelli, Walter Seidl
Spolupracovníci:
Camera Austria, Christine Frisinghelli,
Walter Seidl
Celkový počet návštěvníků:
2 284

MARTHA ROSLER, VÁŠNIVÉ SIGNÁLY,
FOTOGRAFICKÉ PRÁCE 1965-2008
3. 9. – 9. 11. 2008

Kurátor:
Zdeněk Felix
Publikace:
Martha Rosler, Photographic Works
1965-2008 – Fotografické práce
1965-2008, Langhans Galerie –
PRO Langhans, Praha 2008, koncepce
publikace: Zdeněk Felix, David Korecký,
autoři textů: Zdeněk Felix, Martha
Pachmanová, redakční spolupráce:
Kateřina Kloubová, grafická úprava:
Robert V. Novák, 89 s.
Celkový počet návštěvníků:
2 469

OD M DO ZZZ,
SOUČASNÉ UMĚNÍ Z LOTYŠSKA
19. 11. 2008 – 11. 1. 2009

Vystavující:
Arnis Balčus, Anda Bankovska,
Evelina Deičmane & Theo Mercier,
Andrejs Grants, Girts Korps,
Katiina Neiburga, Martiņš Ratniks, Inga
Ruka, Krista Salmeris & Daiga Krūze,
Alnis Stakle
Kurátor:
David Korecký,
Rolf Warner (spolupráce)
Celkový počet návštěvníků:
2 138

BILL JACOBSON,
FUNNY, CRY, HAPPY
21. 1. – 1. 3. 2009

Kurátor:
David Korecký
Celkový počet návštěvníků:
2 810
(společně s výstavou
Pavel Dias, Paesát)

PAVEL DIAS, PAESÁT
21. 1. – 1. 3. 2009

Kurátor:
David Korecký
Celkový počet návštěvníků:
2 810
(společně s výstavou
Bill Jacobson, Funny, Cry, Happy)

375 I AM NOT AFRAID,
porvinka, 2008

380 MARTHA ROSLER,
VÁŠNIVÉ SIGNÁLY,
plakát, 2008

376 MIYAKO ISHIGUCHI,
PHOTOGRAPHS 1976-2005
společně se instalací,
2008

381 MARTHA ROSLER,
VÁŠNIVÉ SIGNÁLY,
společně se instalací,
2008

377 BILL JACOBSON, FUNNY,
CRY, HAPPY, porvinka,
2008

382 BILL JACOBSON, FUNNY,
CRY, HAPPY, porvinka,
2008

378 OD M DO ZZZ, SOUČASNÉ
UMĚNÍ Z LOTYŠSKA,
společně se instalací,
2008

383 PAVEL DIAS, PAESÁT,
porvinka, 2009

379 OD M DO ZZZ, SOUČASNÉ
UMĚNÍ Z LOTYŠSKA,
plakát, 2008

376

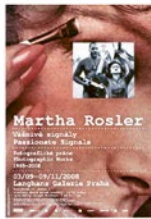
376

377

378

380

381

382

383

Společně s výstavou a soubor fotografií v Langhans Galerii Praha
a Fotohistorické v Ate (2008-2021)

Druhý svazek představuje v dosud nejrozsáhlejším výběru výjimečnou kolekci dochovaných portrétů státníků, vládců a politiků, umělců, duchovních a vědců či šlechticů, vojáků a sokolských činovníků.

Svazek II.
Galerie osobnosti

Zuzana Meisnerová Wismer,
Lukáš Bártl, Robert Krumphanzl (eds.)

J.F. LANGHANS
Ca k.dvor. Fotograf
Kuk.Hof. Photograph

ATELIÉR
PRAHA
VODIČKOVA ULICE 37
PLZEN · MARIÁNSKÉ LÁZNĚ
HRADEC KRÁLOVÉ · ČESKÉ BUDĚJOVICE

NEGATIVY · ARCHIV · PORTRÉTY · FOTOGRAFIE
- GALERIE OSOBNOSTÍ -

SYSTEM LANGHANS

Langhans
AQUARELY A PLATINOTYPIE
V RYZÍ UMĚLECKÉM PROVEDENÍ
DLE KAŽDÉ FOTOGRAFIE.
*
VELKÉ PORTRÉTY OD 10 KOR.

SPOLEČNOST ·
PORTRÉTY · NEGATIVY ·
ARCHIV · PAMĚŤ ·
ETC.

574

KAREL KRAMÁŘ
1860–1937

Na prvním zasedání Revolučního národního shromáždění v listopadu 1918 byl zvolen prvním ministerským předsedou Československa. Při tom oznámil ztrátu práva habsbursko-lotrinské dynastie na český trůn, prohlásil československý stát za svobodnou republiku a navrhl T. G. Masaryka za prezidenta republiky. Se svou ruskou manželkou si nechal v letech 1911–1914 postavit vilu na Hradčanech, která se později stala oficiálním sídlem ministerských předsedů.

- 574 datum vzniku: 18. 5. 1907
rozměr negativu: 33 × 21 cm
stav: dobrý
archivní číslo: K12-V7201-10
- 575 datum vzniku: 15. 3. 1907
rozměr negativu: 36 × 21 cm
stav: dobrý
archivní číslo: K12-V75026-03
- 576 datum vzniku: 26. 6. 1900
rozměr negativu: 38 × 24 cm
stav: dobrý
archivní číslo: K12-490403-04

576

587

ALOIS RAŠÍN
1867-1923

Politik a ekonom, jeden z přetice mužů, kteří 28. října 1918 vyhlásili samostatný Československý stát. Za Rakousko-Uherska byl dvakrát vězněn a dvakrát mu byl odebrán titul doktora práv. Poslanec za národní demokracii, ministra financí a otce měnové reformy stáli v lednu 1923 levicový anarchista do zad. Zranění mchly po šesti týdnech podlehli.

647 datum vzniku: 11. 11. 1989
rozměr negativu: 18*24cm
stav: středně poškozený (smůlka, uměbný vrh)
archivní číslo: K12-VY005-08

472

588

FRANTIŠEK LADISLAV RIEGER
1818-1903

Vyučený mlynář a doktor práv se stal předním národním, politickým a osvětovým vůdcem a spolupracovníkem Františka Palackého, jehož dceru si vzal za ženu. Spoluzaložil staročeskou stranu. Byl zastáncem liberalizace a federalizace rakouského režimu. V roce 1897 přijal šlechtický titul svobodný pán, který mu byl udělen jš o šestnáct let dříve za zásluhy o vybudování Národního divadla.

648 datum vzniku: 1986, přerodě datum neuváděno
rozměr negativu: 18*25cm
stav: středně poškozený (smůlka)
archivní číslo: K12-VY009-12

Politici

473

642

RŮŽENA SVOBODOVÁ
1868-1920

Autorka impresionistických románů, zakladatelka literárního salonu a kritického časopisu Lípč. Manželka bčenků Františka Xavera Svobody a přítelkyně Františka Xavera Šaldy. Členka Amerického klubu dam. Během první světové války založila Dětský odbor charitativní organizace České srdce.

642 datum vzniku: 20. 9. 1917
rozměr negativu: 18*21cm
stav: středně poškozený (smůlka, prasklá)
archivní číslo: K12-VY011-08

522

643

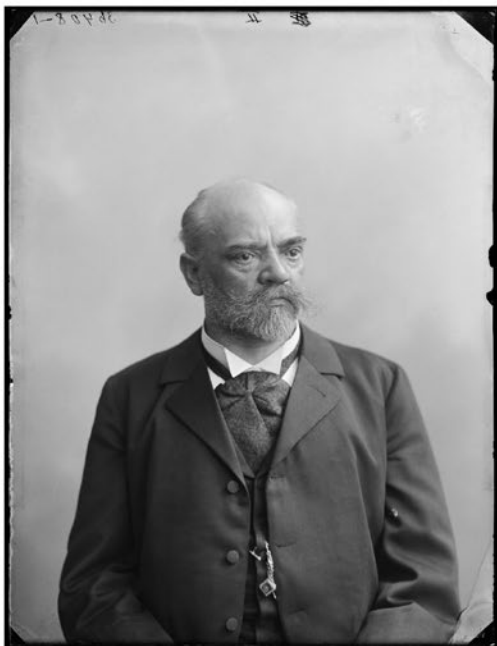
FRANTIŠEK XAVER ŠALDA
1867-1937

Spoluautor manifestu České moderny a zakladatel moderní české literární kritiky. Posledních devět let svého života vydával a sám psal periodikum Sociálův zpravodaj. Zastáncem kritiky jako světočinného uměleckého druhu. Svůj majetek odkázal dětem z Jedličkova ústavu v Praze.

643 datum vzniku: 23. 4. 1924
rozměr negativu: 18*24cm
stav: dobrý
archivní číslo: K12-VY009-07

Spisovatelé

523

553

ANTONÍN DVOŘÁK
1841-1904

Pravděpodobně světově nejproslulejší český skladatel. Je autorem téměř sto dvaceti opusů. Jako ředitel nové založené Národní hudební konzervatoře v New Yorku složil symfonii Z Nového světa. Její část Goin' Home měl astronaut Neil Armstrong poslouchat roku 1969 při svých prvních krocích po povrchu Měsíce.

553 datum vzniku: 1903
rozměr negativu: 18-21cm
stav: dobrý
archivní číslo: K04-00003-11

534

554

RUDOLF FIRKUŠNÝ
1912-1994

Klavírista. Jeho učitelé byli Leoš Janáček a Josef Suk a přičlenil se s Bohuslavem Martinů. Poč taktyčkou Rafaela Kubelika vystoupil roku 1946 v prvním ročníku Pražského jara. O dva roky později emigroval. Světově uznávaný klavírista se Pražského jara zúčastnil znovu v roce 1990 a na několik let se stal předsedou festivalového výkonného výboru.

554 datum vzniku: 3.11. 1957
rozměr negativu: 18-24cm
stav: dobrý
archivní číslo: K04-F19004-15

NUMERUS

535

557

OTAKAR HUSÁK
1885-1964

Jako legionář bojoval na ruské a francouzské frontě. Roku 1920 byl jmenován brigádním generálem a ministrem obrany. Po roce odešel do zálohy a vedl státní továrnu na výbušniny v Gemině. Druhou světovou válku prožil v koncentračních táborech. V roce 1950 byl znovu zatčen a vězněn do roku 1956. Téměř až do své smrti pak pracoval jako noční hlídač.

557 datum vzniku: 26. 3. 1921
rozměr negativu: 18-24cm
stav: dobrý
archivní číslo: K05-H0520-04

558

562

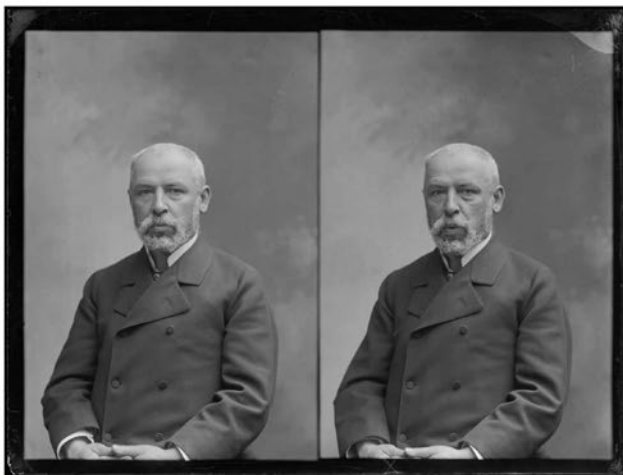
KAREL KUTLVAŠR
1895-1961

Legionář a brigádní generál, člen odbojové skupiny Obrana národa. Za Pražského povstání v květnu 1945 dojednal kapitulaci německých jednotek. Roku 1948 byl zatčen, degradován na vojína a odsouzen na doživotí. Celu měl sdílet s německým generálem Toussaintem, který s ním v květnu 1945 podepsal kapitulaci. Po jedenácti letech byl propuštěn a pracoval mimo jiné jako noční hlídač v Nuselském plovárně.

562 datum vzniku: 29. 8. 1951
rozměr negativu: 18-24cm
stav: lehké poškození (remolže)
archivní číslo: K05-K0200-03

voják, legionář, generál

559

JOSEF VÁCLAV MYSLBEK
1848-1922

Představitel monumentálního realismu a zakladatel novodobého českého sochařství. Autor pražských pomníků Františka Ladislava Riegera nebo Karla Hyška Máchy na Petříně. Ustíval desítky let o definitivní podobu jezdeckého pomníku svatého Václava, který se stal nejen dominantou Václavského náměstí v Praze, ale i symbolickým místem pro manifestace, setkání a pleťní akce.

706 datum vzniku: neznámé
rozměr negativu: 18-24cm
stav: dobrý
archivní číslo: K09-00600-05

584

VRATISLAV NECHLEBA
1885-1965

Vyhledávaný autor oficiálních portrétů od T.G. Masaryka přes Eduarda Vojana až k Antonínu Zápotockému. Několikrát byl zvolen rektorem Akademie výtvarných umění. Po celý život zůstal věrný malířskému akademismu.

707 datum vzniku: 01. 2. 1928
rozměr negativu: 18-24cm
stav: dobrý
archivní číslo: K09-00600-03

Výtvarníci, architekti

585

ANTONÍN BOŘEK-DOHALSKÝ
1889-1942

Člen starého českého hraběcího rodu Bořků z Dohalic a katolický duchovní, sekretář pražského arcibiskupa Františka Kordače, pozdější kanovník u Svatého Víta na Pražském hradě. V červnu 1942 byl zatčen gestapem. Spolu se svým bratrem, diplomátem Františkem, byl vložěn v Terezíně a v září téhož roku v koncentračním táboře Osvětim zavražděn.

708 datum vzniku: 11. 3. 1900
rozměr negativu: 18-24cm
stav: dobrý
archivní číslo: K09-00600-02

644

JOSEF CIBULKA
1886-1958

Katolický kněz, historik umění a archeolog. V roce 1919 byl jmenován profesorem na nově ustavené Bohoslovecké fakultě v Bratislavě, později přednášel dějiny umění mimo jiné na Katolické teologické fakultě Karlovy Univerzity. Na konci třicátých let byl pověřen vedením sbírky starého umění Národní galerie v Praze. Zabýval se studiem křesťanské ikonografie, českých rotund či korunovačních klenotů.

709 datum vzniku: 28. 4. 1927
rozměr negativu: 18-24cm
stav: dobrý
archivní číslo: K13-078049-02

Duchovní

645

MARIE PROVAŽNÍKOVÁ
1890-1991

Již v roce 1918 se stala členkou náčelnictva České obce sokolské. Přepřevládala ženská prostrná cvičení a připravovala ženská cvičení posledního všesokolského sletu v roce 1948. Poté se jí podařilo odletět na olympijské hry v Londýně, odkud emigrovala za dcerou do USA, kde byla až do svých devadesáti let náčelníci Československého Sokola v zahraničí.

840 datum vzniku: 19. 6. 1926
rozměr negativu: 12×16cm
stav: dobrý
archivní číslo: K11-TY8010-19

716

VLADIMÍR ROZMÁRA
1888-1942

Stavební inženýr, podplukovník československé armády a dlouholetý člen přednictva Československé obce sokolské. Jako účastník odboje byl v říjnu roku 1941 zatčen a později z Terežína deportován do koncentračního tábora Osvětim, kde byl jako vězeň s číslem 25 554 umučen.

845 datum vzniku: 1. 8. 1920
rozměr negativu: 16×21cm
stav: středně poškozený (zemřel)
archivní číslo: K13-80208-02

Sokolové

717

849

850

KAREL HABSBURSKO-LOTRINSKÝ
1887-1922

Studoval na pražské Karlo-Ferdinandově univerzitě, vojenskou službu absolvoval v Brandýse nad Labem a ve Staré Boleslavi. Později poslední rakousko-uherský císař Karel I. a poslední český král (Karel III.) nastoupil na trůn uprostřed první světové války. Jeho vládu charakterizuje sníl o okamžitý a bezpodmínečný mír. Jako první na světě založil ministerstva sociální a zdravotní péče, zasazoval se o federativní uspořádání mnohonárodnostní monarchie. Po jejím rozpadu se vzdal účasti na vládě, musel odejít do vyhnanství a předčasně zemřel v chudobě na ostrově Madeira. (Viz též fotomalby na s. 369.)

849 datum vzniku: neznámé
rozměr negativu: 18×24cm
stav: těžce poškozený (zemřel)
archivní číslo: K12-VY2009-05

850 datum vzniku: neznámé
rozměr negativu: 18×24cm
stav: středně poškozený (zemřel)
archivní číslo: K12-VY5002-05

726

851

OTTO JAN NEPOMUK HARRACH
1863-1935

Po vyloučení bratra z následnictví kvůli duševní nemoci se hrabě Otto stal roku 1909 majitelem panství Harrachů. Poslanec českého zemského sněmu a první předseda Moderní galerie Království českého požídal v roce 1920 s celou rodinou o československé občanství. Po pozemkové reformě prodal krkonošské boudy, které vybudoval a přestavěl jeho otec. Upravil Hrádek u Nechanic, kde po vážné nemoci zemřel.

851 datum vzniku: 30. 1. 1929
rozměr negativu: 16×21cm
stav: dobrý
archivní číslo: K07-HARR10-10

Šlechta

727

NÁZEV DVOUSVAZKOVÉ PUBLIKACE: **SYSTEM LANGHANS**

Svazek I. Ateliér, archiv, architektura, galerie

Svazek II. Galerie osobností

Editoři: Zuzana Meisnerová Wismer, Lukáš Bártl, Robert Krumphanzl

Texty napsali: Lukáš Bártl, Zdenek Felix, Ladislav Lábus, Zuzana Meisnerová Wismer, Terezie Nekvindová, Rostislav Švácha, Petra Trnková, Ladislav Valtr, Filip Wittlich, Barbora Dusek (svazek II., medailony osobností)

Grafický design: Robert V. Novák

Kniha vychází též v anglické mutaci.

Překlady: Svazek I Marzia & Derek Paton, Martin Tharp (kap. 02, 08, 12 a 13), Robert Russell (kap. 07)

Svazek II Martin Tharp

počet stran: Svazek I 344, Svazek II 408

formát: 230 × 300 mm

tisk: Helbich a.s., Brno

vydavatelství: PRO Langhans, Vodičkova 707/37, 110 00 Praha 1

První vydání, 2024